

Sygn. akt VI GC 134/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 09 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Beata Hass-Kloc

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Kościak

po rozpoznaniu w dniu 25 lutego 2015 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: K. C. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Zakład (...) z/s w R. przeciwko: (...) S.A. w R.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) S.A.

w R. na rzecz powoda K. C. kwotę 79.335,00 zł (słownie: siedemdziesiąt dziewięć tysięcy trzysta trzydzieści pięć złotych)

z ustawowymi odsetkami od dnia 05 lipca 2013r. do dnia zapłaty z tym zastrzeżeniem, że strona pozwana odpowiada za zapłatę wskazanej powyżej należności wraz z odsetkami solidarnie wraz z P. K. i S. Z. wspólnikami spółki cywilnej prowadzącymi działalność gospodarczą pod firmą (...) s.c. P. K., S. Z.”

w upadłości likwidacyjnej z/s w T.,

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 7.584,00 zł (słownie: siedem tysięcy pięćset osiemdziesiąt cztery złote) tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 3.617,00 zł (słownie: trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego,

III. nakazuje zwrócić powodowi kwotę 400,00 zł (słownie: czterysta złotych) tytułem niewykorzystanej zaliczki.

Sygn. akt VI GC 134/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 09 marca 2015 r.

Pozwem wniesionym dnia 14 marca 2014 r. powód K. C. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Zakład (...) wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. w R. (dalej także: (...) S.A.) kwoty 79.335,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 15 grudnia 2012 r. do dnia zapłaty oraz zamieszczenia w orzeczeniu wzmianki o solidarnej odpowiedzialności pozwanego za zapłatę kwoty dochodzonej pozwem wraz z P. K. prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą (...) s.c. oraz S. Z. prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą (...) s.c. prowadzących wspólnie działalność gospodarczą w ramach spółki cywilnej pod firmą (...) s.c. P. K., S. Z.” w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w T. (dalej także: wspólnicy (...) s.c.). Ponadto wniósł o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że dnia 10 stycznia 2012 r. (...) S.A. ogłosiła zamówienie na roboty budowlane pod nazwą Budowa Laboratorium (...) dla (...) w ramach projektu Rozbudowa (...) P. (...) Technologicznego (...) – II etap; zadanie realizowane w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013 O. Priorytetowa I Nowoczesna Gospodarka Działanie I.3 Wspieranie (...) Współfinansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i budżetu Państwa. Jako wykonawcę ww. inwestycji (...) S.A. wybrał P. K. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) s.c. oraz S. Z. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) s.c. prowadzących wspólnie działalność gospodarczą w ramach spółki cywilnej pod firmą (...) s.c. P. K., S. Z.” w T.. Dnia 12 czerwca 2012 r. wspólnicy ww. spółki cywilnej zawarli z powodem umowę o wykonanie przyłączy kanalizacji deszczowej i sanitarnej dla potrzeb budowy laboratorium biotechnologii (...) przy ulicy (...) w R. – nr umowy (...) – na ww. zadaniu inwestycyjnym. Powód w sposób prawidłowy wykonał roboty budowlane wynikające z ww. umowy, co zostało stwierdzone protokołami odbioru wykonanych robót. Powód dnia 30 listopada 2012 r. wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 79.335,00 zł z terminem płatności na dzień 14 grudnia 2012 r. Pomimo upływu terminu płatności ww. wymienionej faktury VAT wspólnicy (...) s.c. nie uregulowali należnego powodowi wynagrodzenia. W związku z brakiem zapłaty powód uzyskał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 07 sierpnia 2013 r. sygn. akt IX GNc 849/13 w którym Sąd Okręgowy w K. zasądził od współników (...) s.c. na rzecz powoda kwotę 79.335,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 15 grudnia 2012 r. do dnia zapłaty oraz koszty postępowania. Powołując się na treść i wykładnię art. 647¹ § 5 k.c. powód wskazał, że pozwany jako inwestor ponosi solidarną odpowiedzialność wraz ze współnikami (...) s.c. za należne mu wynagrodzenie. Powód pismem z dnia 28 czerwca 2013 r. wezwał pozwanego do zapłaty kwoty dochodzonej pozwem wyznaczając mu termin do zapłaty do dnia 04 lipca 2013 r., jednakże bezskutecznie. Postępowanie z wniosku powoda o zawezwanie pozwanego do próby ugodowej nie doprowadziło stron do zawarcia ugody.

Nakazem zapłaty z dnia 19 marca 2014 r. wydanym w sprawie o sygn. akt VI GNc 119/14 Sąd Okręgowy w Rzeszowie uwzględnił żądanie pozwu w całości.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana spółka (...) S.A. w R. wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu pozwana wskazała, że w żaden sposób nie wyrażała zgody na zlecenie części prac budowlanych podwykonawcy, nie miała nawet wiedzy o tym, by prace w tym zakresie podwykonawca wykonywał. Pozwana spółka zarzuciła również, że inspektor nadzoru w żaden sposób nie był upoważniony do składania oświadczeń w imieniu inwestora, zaś wskazywana przez powoda forma zgody dorozumianej na powierzenie mu części prac budowlanych nie spełnia żadnego z wymogów, które dla przyjęcia powyższego wskazuje się zarówno w ustawie jak i orzecznictwie sądowym. Dodatkowo strona pozwana wskazała, że w każdym przypadku gdy zachodziła konieczność dokonania jakichkolwiek zmian w zakresie ustalonej treści umowy, tak co do sposobu realizacji prac budowlanych jak i co do zlecenia pewnego ich zakresu firmie podwykonawczej – wymagana była zgoda na powyższe, wyrażona w postaci stosowanej uchwały zarządu, co w niniejszej sprawie nie miało miejsca.

Pismem z dnia 29 kwietnia 2014 r. powód wskazał alternatywną podstawę prawną dochodzonego roszczenia powołując się na przepisy kodeksu cywilnego regulujące instytucję bezpodstawnego wzbogacenia, ponadto na ostatniej rozprawie zmodyfikował datę od której żąda odsetek, wskazując, że domaga się zasądzenia odsetek od dnia 05 lipca 2013 r.

W dalszym toku postępowania strony podtrzymały dotychczas wyrażone stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana spółka (...) S.A. w R. zawarła w dniu 7 marca 2012 r. umowę z P. K. i S. Z. – współnikami spółki cywilnej (...), przedmiotem której było wykonanie robót budowlanych na zadaniu pod nazwą: Budowa Laboratorium (...) dla (...) w ramach projektu Rozbudowa (...) P. (...) Technologicznego (...) – II etap; zadanie realizowane w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013 O. Priorytetowa I Nowoczesna Gospodarka Działanie I.3 Wspieranie (...). W paragrafie 8 tej umowy przyjęto, że wykonawcy zrealizują przedmiot umowy

siłami własnymi, jednakże w dalszych jego częściach przewidziany został ewentualny udział podwykonawców, gdyż ustalone zostały procedury postępowania z uwzględnieniem takiej sytuacji. Ponadto w toku realizacji inwestycji pozwany wyrażał pisemną zgodę na udział podwykonawców. Przyjęto też, że w określonych w umowie wypadkach zamawiający może odmówić zgody na zawarcie umowy z podwykonawcą. W imieniu inwestora funkcje Inspektora Nadzoru Inwestorskiego sprawowała spółka (...) sp. z o.o.

(...) s.c. część robót będących przedmiotem ww. inwestycji zlecieli do wykonania podwykonawcy – powodowi w drodze umowy z dnia 12 czerwca 2012 r. nr (...). Powód zobowiązał się wykonać przyłącznie kanalizacji deszczowej i sanitarnej dla potrzeb budowy laboratorium biotechnologii (...) przy ul. (...) w R.. Powód wykonał zleczone mu prace które zostały odebrane, i wystawił z tego tytułu fakturę VAT nr (...) z dnia 30 listopada 2012 r.

dowód: zawiadomienie o wyborze oferty z dnia 24.02.2012 r. (k. 11), umowa o roboty budowlane z dnia 07.03.2012 r. (k. 12-18), umowa z dnia 12 czerwca 2012 r. nr (...) (k. 19-20), protokół częściowego finansowego rozliczenia wykonanych (k. 21), faktura VAT nr (...) z dnia 30 listopada 2012 r. (k. 22), wypisy z (...) S. Z. (k. 50-51) i P. K. (k. 52-53), umowa z dnia 16 kwietnia 2012 r. (...) wraz z załącznikami (k. 63-68), pismo (...) s.c. z dnia 22.11.2012 r. (k. 69-70), uchwała (...) S.A. nr (...) z dnia 10.01.2013 r. (k. 71)

Prace przy realizacji inwestycji pozwanego w znacznej mierze realizowane były siłami podwykonawców. Powód jak również inni podwykonawcy dokonywali wpisów do dziennika budowy, w tym wpisu o rozpoczęciu wykonywania prac.

Inwestor powołał na przedmiotowej inwestycji nadzór inwestorski, który pełniła (...) Grupa Budowlana Sp. z o.o., określając osobę koordynatora – kierownika zespołu a także inspektorów branżowych.

W okresie prowadzenia robót odbywały się na terenie budowy narady koordynacyjne, w których to naradach brali udział wykonawcy, inspektorzy nadzoru, jak też pracownicy pozwanej (...) Agencji (...). Na naradach tych poruszane były kwestie wykonywania prac przez podwykonawców, na co wskazuje min. treść protokołów z tych narad, tj. nr 6 z dnia 14.12.2012r., 7 z 21.01.2013r. i 8 z 28.02.2013r. Podawano w nich min., że przedmiotem ustaleń w zakresie tzw. spraw ogólnych było określenie przez inwestora stanowiska w kwestii zgłaszanych podwykonawców. Podwykonawcy byli zapewniani przez wykonawcę o formalnym ich zgłoszeniu inwestorowi.

Pismem skierowanym do pozwanego inwestora z dnia 01 lipca 2013 r. kierownik budowy A. K. stwierdził, że nie jest prawdą, iż zarówno inspektor nadzoru jak również inwestor nie mieli wiedzy o podwykonawcach. Wskazując na treść w/wym. protokołów kierownik budowy zaznaczył, że dziennik budowy znajdował się na budowie i był dostępny dla wszystkich uprawnionych osób.

Pracownicy podwykonawców, w tym powoda, w wielu wypadkach nosili na budowie ubrania robocze z logo ich firm, te same znaki umieszczane były na pojazdach - koparkach.

Pracownicy pozwanej nie tylko uczestniczyli w radach budowy, ale także przed każdą z nich zapoznawali się z zakresem wykonanych prac na terenie budowy. Dokonując przeglądy prac i uczestnicząc w naradach uzyskiwali wiedzę o zatrudnieniu podwykonawców, co potwierdza fakt, że co najmniej znaczna część prac na terenie budowy przez podwykonawców właśnie była wykonywana.

Pismem z dnia 06 czerwca 2013 r. powód K. C. poinformował pozwanego o wykonywaniu robót jako podwykonawca w zakresie inwestycji realizowanej przez pozwanego i wezwał go do zapłaty należności dochodzonej w przedmiotowej sprawie. W odpowiedzi pozwany pismem z dnia 13.06.2013 r. oraz pismem z dnia 02 lipca 2013 r. poinformował powoda, że nie był poinformowany o powyższej okoliczności i odmówił uznania roszczeń powoda.

Stanowisko wyrażane w ww. pismach pozwanego inwestora kierowanych do powoda pochodziło z okresu w którym powód wykonał już wszystkie prace za które domaga się płatności niniejszym pozwem. Jest to również czas, w którym pozwani wykonawcy byli już niewypłacalni, co ostatecznie skutkowało ogłoszeniem ich upadłości likwidacyjnej.

Pismem z dnia 25.06.2013 r. powód wezwał pozwaną spółkę do zapłaty należności objętej pozwem. Postanowieniem z dnia 14 stycznia 2014 r. Sąd Rejonowy w Tarnowie Wydział V Gospodarczy w sprawie prowadzonej pod sygn. akt VGU 26/13 ogłosił (...) współnika spółki cywilnej (...) oraz S. Z. współnika spółki cywilnej (...).

dowód: pismo A. K. z dnia 01.07.2013 r. (k. 24), notatka ze spotkania koordynacyjnego nr 6 z dnia 14.12.2012 r. i 17.12.2012 r. (k. 25-30), notatka ze spotkania koordynacyjnego nr 7 z dnia 21.01.2013 r. (k. 31-36), notatka ze spotkania koordynacyjnego nr 8 z dnia 28.02.2013 r. (k. 37-42), pismo powoda z dnia 06.06.2013 r. (k. 72), pismo pozwanego z dnia 13.06.2013 r. (k. 73), pismo pozwanego z dnia 02.07.2013 r. (k. 74), zeznania świadka M. D. (k. 108), zeznania świadka A. K. (k. 108), zeznania świadka R. K. (k. 108), zeznania świadka M. W. (k. 108), zeznania świadka B. W. (k. 108), dziennik budowy (k. 111-128), zeznania świadka W. K. (k. 147), częściowe zeznania świadka J. T. (k. 147), częściowe zeznania świadka K. K. (k. 246-248), częściowe zeznania świadka T. W. (k. 275), zeznania powoda (k. 275), częściowe zeznania pozwanego – Wiceprezesa Zarządu B. K. i Prezesa Zarządu J. F. (k. 275), wezwanie do zapłaty z dnia 25.06.2013 r. wraz z dowodem nadania (k. 43), postanowienie Sądu Rejonowego w Tarnowie V Wydział Gospodarczy z dnia 14 stycznia 2014 r. sygn. akt VGU 26/13 (k. 48-49)

Nakazem zapłaty z dnia 07 sierpnia 2013 r. wydanym w sprawie prowadzonej pod sygn. akt IX GNc 849/13 Sąd Okręgowy w Krakowie zasądził od P. K. i S. Z. na rzecz powoda kwotę 79.335,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 15 grudnia 2012 r. do dnia zapłaty oraz koszty postępowania.

dowód: nakaz zapłaty z dnia 07 sierpnia 2013 r. sygn. akt IX GNc 849/13 (k. 23)

Powyższy stan faktyczny są ustalił w oparciu o powołane powyżej dowody.

Za wiarygodne Sąd uznał dowody z dokumentów przedłożonych przez strony. W ocenie Sądu są one rzetelne, zgodne z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym.

Sąd dał wiarę w całości zeznaniom świadków M. D., A. K., R. K., M. W., B. W., W. K. oraz powoda K. C. albowiem przeprowadzone w sposób bezpośredni wykazywały się dużą dozą prawdziwości, były wewnętrznie spójne, jasne i logicznie się uzupełniały.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadków K. K., J. T., T. W. oraz zeznaniom przedstawicieli pozwanego w zakresie braku jakiegokolwiek wiedzy inwestora o zatrudnieniu przez wykonawcę – podwykonawców. Za przyjęciem jako wykazanego stanowiska wskazanych podmiotów w ww. zakresie brak podstaw w materiale dowodowym sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Przedmiotem sporu są roboty budowlane i odpowiedzialność z art. 647¹ k.c. inwestora (pozwanego) za zobowiązania współników (...) s.c. wobec podwykonawców. Zgodnie z treścią ww. przepisu do zawarcia przez wykonawcę umowy o roboty budowlane z podwykonawcą jest wymagana zgoda inwestora. Jeżeli inwestor, w terminie 14 dni od przedstawienia mu przez wykonawcę umowy z podwykonawcą lub jej projektu, wraz z częścią dokumentacji dotyczącej wykonania robót określonych w umowie lub projekcie, nie zgłosi na piśmie sprzeciwu lub zastrzeżeń, uważa się, że wyraził zgodę na zawarcie umowy. Z art. 647¹§ 5 k.c. wynika natomiast, że zawierający umowę z podwykonawcą oraz inwestor i wykonawca ponoszą solidarną odpowiedzialność za zapłatę wynagrodzenia za roboty budowlane wykonane przez podwykonawcę. Ostatni z cytowanych przepisów statuuje ustawową bierną solidarność o charakterze gwarancyjnym w postaci odpowiedzialności ex lege za cudzy dług. Taka konstrukcja odpowiedzialności inwestora stanowi więc odstępstwo od generalnej zasady prawa obligacyjnego, zgodnie z którą skuteczność zobowiązań umownych ogranicza się do stron zawartej umowy. R. legis wprowadzenia tej regulacji do kodeksu cywilnego była ochrona interesów podwykonawców w przypadku nierzetelności finansowej podmiotu, z którym bezpośrednio zawarli oni umowę na wykonanie części robót. Ustawa z dnia 14 lutego 2003 roku o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustawach (Dz.U. z 2003 roku, Nr 49, poz. 408), która weszła w życie z dniem 24 kwietnia 2003

r., wprowadziła bardzo korzystną dla podwykonawców sytuację prawną, dając im możliwość kierowania roszczeń o zapłatę wynagrodzenia bezpośrednio wobec inwestora, wykonawcy częściowego, a także generalnego wykonawcy. Chroni to ich interesy, wprowadzając jako zasadę, solidarną odpowiedzialność inwestora i generalnego wykonawcy z tytułu realizacji tych umów.

Skutek wyrażenia zgody przez inwestora, wyrażający się w jego gwarancyjnej odpowiedzialności za zobowiązania wykonawcy z tytułu zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy - wymaga zapewnienia mu minimalnej ochrony prawnej, którą daje znajomość okoliczności, pozwalających oszacować zakres i stopień zagrożenia wynikającego z przyjmowanej odpowiedzialności. Z cytowanych przepisów wynikają dwie przesłanki warunkujące solidarną odpowiedzialność inwestora z generalnym wykonawcą tj. - istnienie pisemnej umowy pomiędzy podwykonawcą a generalnym wykonawcą oraz - zgoda inwestora na zawarcie takiej umowy. W ocenie Sądu w przedmiotowej sprawie obie ww. przesłanki zostały spełnione.

Na tle przepisu art. 647¹ k.c. istnieje bogate orzecznictwo sądowe, w którym w ostatnim okresie czasu prezentowana jest wykładnia prowadząca do stopniowego łagodzenia przesłanek zaistnienia odpowiedzialności solidarnej. Znajduje to wyraz przede wszystkim w przyjmowaniu konstrukcji tzw. dorozumianej czynnej zgody inwestora, która, jak wyżej wspomniano, prowadzi do liberalizacji przesłanek odpowiedzialności i obciążenia inwestora większym ryzykiem w sytuacjach zaangażowania w procesie inwestycyjnym podwykonawców. Inwestor może wyrazić tę zgodę wprost pisemnie lub ustnie, albo w sposób dorozumiany, poprzez inne zachowanie, które w sposób dostateczny ujawnia jego wolę (art. 60 k.c.). Przepis art. 647¹ § 2 k.c. nie uzależnia odpowiedzialności inwestora w przypadku wyrażenia przez niego „czynnej” zgody od przedłożenia mu dokumentacji. Może on uzyskać wiedzę o umowie pomiędzy wykonawcą a podwykonawcą z dowolnego źródła, zarówno przed jej zawarciem, jak i później. Może zatem nastąpić to poprzez czynności faktyczne, w sposób dorozumiany, na przykład przez tolerowanie obecności podwykonawcy na placu budowy, dokonywanie wpisów w jego dzienniku budowy, odbieranie wykonanych przez niego robót, oraz dokonywanie podobnych czynności. Przepis art. 647¹ § 2 k.c. nie uzależnia odpowiedzialności inwestora od przedłożenia mu dokumentacji, jeśli wyraża w sposób czynny zgodę na udział podwykonawcy w realizacji inwestycji. Ustawodawca zakłada, że jeżeli inwestor zgodę w sposób czynny wyraża, to wie co robi i nie jest już potrzebny żaden mechanizm obronny. Stanowisko to potwierdził Sąd Najwyższy w uchwale składu 7 sędziów z dnia 29 kwietnia 2008 roku (III CZP 6/08), w której stwierdzono, iż zgoda inwestora może przyjąć dowolną formę w dostateczny sposób ujawniający ww. zgodę na konkretną umowę, z której wynika zakres jego odpowiedzialności solidarnej.

W ocenie Sądu Okręgowego tego rodzaju okoliczności niewątpliwie zaistniały w niniejszej sprawie.

Postępowanie dowodowe przeprowadzone w sprawie wykazało bowiem, że inwestor nie tylko poprzez informacje inspektorów nadzoru ale również obecność i działania swoich pracowników zajmujących się kwestiami przedmiotowej inwestycji – musiał mieć wiedzę o zatrudnieniu podwykonawców i żadnego sprzeciwu wobec powyższego faktu nie zgłaszał. Pozwany miał wiedzę że powód wykonuje roboty na inwestycji o czym świadczy przedmiot umowy czy też wpisy w dzienniku budowy - strona powodowa wpisywała się jako kierownik budowy. Z dzienników narad koordynacyjnych wynika że inwestor był informowany o tym że część prac wykonują podwykonawcy. Fakt niekwestionowanej obecności powoda na terenie budowy potwierdza także oświadczenie kierownik budowy A. K.. Tak jak wspomniano przedmiotowa inwestycja realizowana była głównie przez podwykonawców, czego zresztą w umowie zawartej z wykonawcą nie wykluczono. Podwykonawcy pracowali więc, na wielu etapach tej inwestycji, dokonując, tak jak wspomniano, wpisów dotyczących min. rozpoczęcia przez siebie prac w dzienniku budowy.

Bezspornie też inspektorzy nadzoru z ramienia zamawiającego odbierali roboty wykonane przez powoda, podwykonawcy brali też udział w radach budowy, gdy zachodziła ku temu potrzeba. Dodać trzeba w tym miejscu, że choć wykonywanie nadzoru inwestorskiego stanowi samodzielną funkcję techniczną w budownictwie to inspektora nadzoru należy traktować w myśl przepisów kodeksu cywilnego, jako pomocnika zleceniodawcy (art. 474 k.c.), a nie zastępcę. To oczywiście powoduje, że nie można przyjmować, iż inspektor nadzoru we własnym zakresie może

dokonywać ustaleń w przedmiocie zgody na podwykonawstwo, niemniej bez wątplenia również on może informować inwestora o przebiegu procesu budowlanego z ich udziałem.

Reasumując, w tego rodzaju przypadku więc jak niniejszy należy przyjąć, że mamy do czynienia właśnie z przykładem wyrażenia przez inwestora zgody na zatrudnienie podwykonawcy w sposób dorozumiany czynny (ze zgodą bierną mamy do czynienia wówczas, gdy inwestor nie reaguje na przedstawiony mu wniosek wykonawcy o udzielenie tej zgody, co wynika wprost z art. 647¹ § 2 kc - tak min. Sąd Apelacyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 18.12.2013r. sygn. I ACa 1031/13, Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 10.04.20104r. I ACa 882/13).

Tak jak wspomniano wyżej orzecznictwo sądowe w którym zajmowane jest takie stanowisko jest obszerne, co skłania do uznania, że koncepcja wyrażenia zgody przez inwestora na umowę podwykonawczą w taki właśnie sposób, jak i jej konsekwencje w postaci odpowiedzialności solidarnej - jest już obecnie w orzecznictwie ugruntowana, pomimo także krytycznych uwag w tym przedmiocie wskazywanych w piśmiennictwie, wskazujących na obciążanie, na skutek powyższego, inwestora znacznie większym ryzykiem niż podwykonawcy.

Trzeba również podkreślić, że w orzecznictwie wskazuje się też, iż przepis art. 647¹§2 kc nie uzależnia odpowiedzialności inwestora od przekazania mu dokumentacji, jeżeli wyraża on zgodę w sposób czynny (także dorozumiany) na udział podwykonawcy. Inwestor może bowiem uzyskać wiedzę o umowie pomiędzy wykonawcą a podwykonawcą z dowolnego źródła i to zarówno przed jak i po jej zawarciu - tak min. Sąd Apelacyjny w Szczecinie w wyroku z dnia 29.05.2014r. sygn. I ACa 161/14.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24.01.2014r. sygn. V CSK 124/13 stwierdził, że skuteczność zgody inwestora na zawarcie umowy z podwykonawcą wyrażona w taki sposób nie jest uzależniona od przedstawienia mu umowy lub jej projektu oraz wiedzy o istotnych jej postanowieniach, jeżeli inwestor rezygnuje z uprawnienia do wglądu do dokumentacji lub żądania informacji. Przepis bowiem art. 647¹§ 2 k.c. nie określa szczegółowych warunków zgody wyrażanej w sposób dorozumiany (a więc jak w niniejszym przypadku) lub też w sposób wyraźny. W uzasadnieniu tego wyroku Sąd Najwyższy podkreślił, że nie ma podstaw do rozciągania wymagań określonych tym przepisem na wypadki wyrażania zgody w sposób dorozumiany czynny.

Reasumując, nie przedstawienie więc inwestorowi zarówno przez wykonawcę jak i podwykonawcę łączącej ich umowy, wobec wyrażenia przez inwestora w sposób dorozumiany zgody na wykonywanie prac w ramach podwykonawstwa, nie może skutkować uwolnieniem się inwestora od odpowiedzialności wynikającej z powołanego wyżej przepisu.

Ponadto wskazać również należy, iż zapłata generalnemu wykonawcy - spółnikom (...) s.c. przez pozwanego za wykonane roboty budowlane nie wyłączała odpowiedzialności inwestora wobec podwykonawcy na podstawie art. 647¹ § 5 k.c. Stanowisko takie potwierdza uchwała Sądu Najwyższego z dnia 28.06.2006 r., III CZP 36/06, OSNC 2007/4/52.

Sąd Okręgowy uznał, iż odpowiedzialność inwestora utrzymuje się, tak jak twierdzi powód, aż do zaspokojenia wierzyciela, a w niniejszej sprawie – powoda. Nie ma na nią również wpływu ewentualna okoliczność, że w umowie z wykonawcą zastrzeżono, że będzie on prace wykonywał własnymi siłami a zaangażowanie podwykonawcy uzależnione będzie od jego zgody.

Umowa o podwykonawstwo, choć powiązana z umową zawieraną pomiędzy inwestorem a wykonawcą kreuje bowiem odrębny stosunek zobowiązaniowy. Sytuację podwykonawcy wyznacza natomiast przede wszystkim treść umowy zawartej z wykonawcą. Odpowiedzialność inwestora wynika natomiast z bezwzględnego przepisu ustawy i dla jej przedmiotu oraz granic – pozbawione znaczenia są stosunki wewnętrzne oparte na umowie inwestor – wykonawca - tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16.04.2014r., sygn. V CSK 296/13.

W takiej sytuacji dalsze rozliczenia nastąpić mogą według zasad dotyczących rozliczeń dłużników solidarnych, co nie ma znaczenia dla wierzyciela, który może zgodnie z tymi zasadami domagać się zapłaty od każdego z nich.

Mając na względzie powyższe kwotę dochodzoną pozwem zasądzono od pozwanego inwestora na rzecz powodowego podwykonawcy na podstawie (...) § 5 kc, z tym zastrzeżeniem, że strona pozwana odpowiada solidarnie za zapłatę należności z P. K. i S. Z. prowadzącymi działalność gospodarczą w ramach spółki cywilnej pod firmą (...) s.c. P. K., S. Z.” w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w T.. Powyższe zastrzeżenie wynika z faktu, iż w sentencji wyroku zasądzającego należność od jednego lub więcej pozwanych, którzy odpowiadają solidarnie z inną osobą, dopuszczalne jest umieszczenie wzmianki o tej solidarności wtedy, gdy w stosunku do tej osoby zapadł już wcześniej prawomocny wyrok zasądzający od niej tę samą należność. W braku bowiem takiej wzmianki mogłaby zachodzić - przy istnieniu kilku tytułów egzekucyjnych - obawa, że wbrew istocie solidarności, polegającej na tym, iż zaspokojenie wierzyciela przez któregokolwiek z dłużników zwalnia pozostałych (art. 366 § 1 kc), ta sama należność byłaby kilkakrotnie uiszczona.

O odsetkach za opóźnienie w zapłacie orzeczono stosowanie do art. 481 § 1 kc.

W punkcie II Sąd obciążył kosztami procesu pozwanego jako stronę przegrywającą sprawę – na mocy art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c.

Na podstawie art. 84 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w punkcie III wyroku orzeczono o zwrocie na rzecz strony powodowej niewykorzystanej, a uiszczonej przez nią zaliczki.